

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Din cauza săntelor sărbători: „Trei ierarhi“ și „Întărirea Domnului.“ Nr. procesim va apărea Joi în 5/17 Februarie.

Sibiu, 28 Ianuarie.

În nrrii 113 și 114 ai „Telegrafului Român“ din anul trecut în articoli începători am accentuat trebuința de a ne interesa mai mult de culegerea și adunarea obiectelor și a datelor de interes istoric. Atunci am promis a me ocupă într-un tractat separat de modalitatea, cum să se ajungă scopul indigitat.

Încă atunci am atins, că ideia aceasta nu este ceva nou la noi, căci și alții s-au ocupat de ea; am spus însă tot deodată, care este părterea mea astupră causei, pentru care impulsurile date în această direcție au rămas fără urmări mai însemnate.

Desi s'au aflat bărbăți, cari să ia inițiativa și ocasional, când s'au făcut propunere pentru adunarea antieștiilor naționale, totuși fiind că lucrarea n'a fost urmărită cu care-va plan și sistem, ne aflăm în privința aceasta aproape acolo, unde am fost mai înainte.

Singur înbătrînul literat român Ven. domn preposit Timotei Cipariu a dat o direcție practică lucrării acesteia. Densul înălță de timpuri a cuprins valoarea și însemnatatea documentelor limbistice și istorice pentru români și ca o albăna a început a aduna documentele, ce le-a aflat în țară și le-a adus la lumină pentru lumea literară, explozându-le însuși în sens literar pe căt au iertat împrejurările. Servițiile sale pe acest teren sunt destul de însemnate și posteritatea via fi pururea cu deplină recunoștință pentru ostenelele sale.

Ce a făcut Dl Cipariu se poate privi numai ca un început, care face trebuință a se continua. Înca sunt multe scrisori vechi, diplome, ce privesc familiile românesci, apoi manuscrise și cărți vechi aruncate încă coalea, pe care mai mult întemplierace la conservat încăd îngrijirea oamenilor.

De cele multe perdue nu mai vorbim, ci ne mărginim să susținem, că tot mai sunt destule de adunat — și acum este ora a unspredeceea, ca să ne punem la lucru.

Condus de aceste convingeri, încă cu ani înainte m'a preocupat problema aceasta și de și stăruințele mele private sunt incoronate de unele succese, totuși aceasta nu este munca de unul, de doi, ci este o lucrare destul de însemnată pentru a-ne angaja la

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențe săntă și a adresa la: Redacția „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30. Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garnond — și timbru de 30 cr. pentru hâne-care publicare.

ea mai mulți, sau mai bine dis, toți români inteligenți. Deci scrierea aceasta a mea este totdeodată un apel îndreptat la inteligența română și în special la frații preoți și învățători, cari sunt rugați a conchide la scopul din cestui.

Studiind modalitatea, cum să se țină în currenț cestuiua aceasta, am venit la convingerea, că presă este mijlocul cel mai corespunzător spre aceasta. Eram deci a deschide o foaie specială pentru scoaterea la iveauă a scrisorilor vechi, ce s'ar afla; însă erau mai în urmă am ajuns la convingerea, că aceeași scop se ajunge pe o cale mai ușoară, dacă vom afla loc pentru atari documente în diarele, care esistă. Adeverat, că pentru ceice ar voia se folosească acele documente pentru studii istorio-grafice și limbistice, mai ușor ar fi să le ăluă la un loc, în o foaie specială, dară la aceasta putem încă veni îndată, ce vom vedea fiind un incepț bun și vom vedea un zel și o căldură pentru ideia dată.

Am dîs, că presă este mijlocul ce duce la scop. Eată pentru ce? prin publicarea scrisorilor și documentelor vechi, lucrarea se ține de o parte într-o continuitate și susține un interes viu între ei, ce posed un simț bun pentru astfelul de obiecte, erau de altă parte documentele și scrisorile aflate nu se depun simplu în casul cel mai bine în vre-un archiv sau bibliotecă, unde au să zacă vre-un secul, până când eara din întempiare vor ajunge pe mâna vre-uui specialist, care să le scie aprecia; ci ele se fac deodată cunoscute publicului cărturării, care după deosebile daruri ale mîintii și după înginoziatatea sa, va afla în ele una sau alta și va trage din ele folosul, ce se poate trage din atari documente. În Sibiu avem „Telegraful Roman“ care totdeauna a avut deschid coloniale pentru lucrări de interes literar; dară mai avem și foaia asociației „Transilvania“ care anume este chemată a face servită în această specialitate.

Un început de publicații de aceasta specie facem cu numărul de astăzi în Foișoara acestui diar. Se vor publica scrisori și documente în ordinea de temp, în care ne vor veni la mână; despuș un sistem dară sau aranjare a lor nu poate fi vorbă; nici că se poate aceasta, pe cătă vremă nu le aveam toate. Lucrarea intentionată se va mărgini dară a aduna și face cunoscut materialul ca atare; a altora lucrare va fi apoi a folosi acest material. Ce se va putea face de odată cu publicarea, vor fi numai anunțe observări, ca și întreacătă despre unele sau altele, car mai desdes imprejurările din afară, unde un document sau altul să aflat sau se poate aflat și vedé.

Să nu așteptă însă nimănă, ca deodată dela început să se surprindem lumea cu lucruri mari. Într-

cele ce se vor publica pot fi lucrări, cari pentru unii nu pot avea, iară pentru alții nu pot avea interes.

Ba îci coalea se pot strucă și lucruri, cari astănd o aprejere greșită în deobsece să nu aibă însemnatatea, ce le să dă. Între mai multe date, ce se vor scoate la iveauă, este de ajuns ca unul, să aibă valoarea, care să remunereze osteneala, întocmai ca un mărgăritar, aflat în massa de năspă.

Având acestea în vedere, rog pe frății preoți și învățători să nu pregăte a-mi face cunoscut ori ce scriere vechie, sau document istoric, eventual a milă comunică pentru a face usul cuvenit de el.

Într-acelea nu înțelegem numai documente — scrise în toată forma, pe diplome de pergament, ci și alte, care la părere se arată cu puțin interes precum: notite familiare vechi pe cărți, pe obiecte, cară mai multe manuscrise vechi. Într-lucările, ce cad aici sunt și tradițiile vechi din teără, cari au incetat în cursul timpului și despre alte evenimente locale sau generale.

Ostenelele puse și serviciile, ce ni s'ar face pe acest teren, me oferă a le remunera după putință, fie în bani gata fie, în darea gratuită a diariului „Telegraful Roman.“ Înțenția merge și mai departe: pe lângă scoaterea la iveauă a documentelor intenționătoare să aducă în siguranță acelea.

Biblioteciile noastre căte le avem și căte se vor mai înființa sunt liniștit cel mai corespunzător pentru conservarea săgară a lor. După ce se va face usul cuvenit de documentele aflate pe calea publicației le voi pregăti calea, ca aceste documente după natură lor să ajungă într-ună din bibliotecile noastre. În Sibiu avem și biblioteca arhiepiscopală, pentru care s'a facut și până acum apel din partea consistoriului la publicul român. Tot aici este biblioteca asociațium Transilvaniei.

Conform acestei recerjeni a timpului mergem un pas mai departe și cu apelul nostru, când rugăm pe toți ni numai a ne face cunoscut, ceea ce poșez sau au văzut la altii ca obiecte de interes istoric, dară a ne înlesni procurarea lor pentru vre-un din bibliotecile noastre fie prim donare sau chiar cumpărare.

Încredevă în bunăvoie oratorul public român de carte și pătruns de însemnatatea scopului atins, am scris acestea în așteptarea și a unui bun rezultat, care de sigur nu va lipsi pe lângă o conlucrare a mai multor.

Dr. Ilarion Pușcariu,
archimandrit.

FOITĂ.

Documente pentru limbă și istorie.*

Conduc de ideia a afla și aduna scrisori și cărți vechi, de pe unde se mai păstrează am întreprins în vara anilor 1884 și 1885 o călătorie prin comunele de pe sub munții Făgărașului, începând dela Porțești și Avrig până la Poiana Mărului. În aceasta călătorie nu m'am înșelat în așteptările mele, pentru că ostenelele mele au fost destul de remunerate prin succesele avute. Așa mai în toate comunele cu deosebire la acelea în apropierea carora au existat care, când mărturisim, am aflat cările bisericisice cele mai vechi, cari au existat mai întâi sub tiparul în limba română. Mai multe din acestea mi-am procurat, parte prin donație, parte prin cumpărare. Despre aceste cărți îmi rezervă a face o dare de seamă cu altă ocazie.

Deocamdată me voiu opri a vorbi ceva despre biblioteca aflată a literaturii română George Lazar, născut în Avrig la 1779 și îngropat acolo 1823. Dând cu socoteala, că trebuie să fi rămas ceva din cărțile și scrisorile lui George Lazar în această comună, mi s'a făcut descoperire din partea administratorului protopresbiteral de atunci Vasiliu Maxim, că există

atari cărți și scrisori rămasă după Lazar, și că aceste cărți se află în păstrare la densul; cu ocazia unei țineri adunării generale a despărțimenterii III al asociațium Transilvane păstrate în Avrig în 1884 mi-am făcut o consemnare despre aceste cărți și mai târziu cu buza înțelegeri mi-le am procurat prin cumpărare.

Adevărat, că puține din aceste cărți antice au vre-o valoare mai însemnată, ele însă au un preț de asemenea mai ales astăzi, când în regatul României discipolii și adoratorii lui Lazar, voind a eterna numele lui să îndrăgătă de curând o statuă în București. Mai pre toate cările rămasă după Lazar este scris cu mâna proprie numele lui cu litere latinești frumoase, iară îci coalea se află prin cărți notite și însemnări de pe timpul acela, scris de mâna lui.

Este frumos monumental ridicat în București pentru George Lazar și face onoare tuturor discipolilor lui fată de dascălul lor mult meritat. Însă din cauza tării că posteritatea și tinerimea mai mult să impresioneze de o trasătură de peană cu mâna lui Lazar, decât de o statuă de marmură este în fantasie unui artist, care poate nu conține nimic genuin și autentic din trăsăturile feței sărbătoritului dascăl. Deci în multă la acela și cred, că cu mine vor consimătoși, că bibliotecii rămasă după Lazar se cuvine un loc de frunte în una din bibliotecile vre-uui institut românesc mai însemnat. Eu nu sunt în stare a propune, unde ar fi locul cel mai convenabil pentru aceasta

bibliotecă, de aceea mărginindu-me a face aceasta cunoscut, las această întrebare deschisă pentru ceice se vor interesa dimpreună cu mine de soarteasă acestei biblioteci. Într-adevăr rămasă după George Lazar se află și mai multe manuscrise. Trecând preste unele manuscrise, cari conțin desăruri de scoala ale lui Lazar, me opresc a vorbi despre unele manuscrise vechi, legate într-o carte din ale cărei table de lemne groase legate în piele, una este întregă, car ceteală de jumetă. Pelea în locul, unde săn să scoară de disperăt și a rămas numai pâna grosă de cănepe și aceasta foarte stricată de yechimina timpului. Aceste manuscrise de conținut mai ales religios mi-au atrăs mult atenție dela prima vedere a lor, nu numai prin vechea cărți, ce se arată în afară, dar mai ales prin o limbă archaică. Hârtia și scrisoarea acestor manuscrise se par a fi asemănătoare cu cele de 3 din urmă. Colecția mea întreagă a acestor manuscrise cu litere cirilice mărunte, cu inițiale mari este numerosă jos cu litere, după foi în continuitate preste toate manuscrisele, afară de 3 foi din urmă, care formează un ecu particular. În scrisoare cuvintele în cele mai multe locuri nu sunt despărțite. Dintre foi lipsește la început nouă și în alt loc alta trei. Cele rămasă sunt 84. Hârtia acestui codice, care după cum se poate da domnul Hăsdău, atari carecolești de manuscrise după insu-

* Cuvinte din bătrâni, Tom. II prefacia § 14.

* Vezi articolul începătoriu de astăzi.

Revista politică.

Pregătirile pentru un eventual răbel se continuă în toate statele, asigurărilor de pace din partea cérurilor diplomatice nu se dă nici un crede-mânt. Am accentuat, că deputatul Mauthner a adresat ministrului Taaffe o interpellare, cerând deslușiri asupra convocării delegațiilor. În absență ministrului president a respuns ministrul fară portofoliu Ziemiałkowski, că relațiile Austro-Ungariei cu toate puterile sunt absolut satisfăcătoare, și cu toată încertitudinea, ce apăsa asupra Europei, aceste raporturi nu său schiune de loc, ministrul are firmă speranță, că menținerea păcei și sigură, și toate guvernele lucră în aceasta direcție. Măsurile militare, ce s-au întâmpinat astăzi, și convocarea delegațiilor nu sunt simptome de resboiu.

Față de aceste declarări de pace foile ungurești din capitală au adus o telegramă sensațională datată din Viena, că în cercurile militare de acolo, răbelul cu Rusia se privește ca inevitabil, pentru aceea s'ar fi luate dispoziții pentru fortificarea capitalei Budapesta, și spre acest scop 4 ingineri s'ar fi și transferat la Budapest. Înțătit este adeverirea acestea scire, aceasta o vor săcăi mai bine foile, cari o dată publică.

Abdicarea ministrului de finanțe Szapáry astăzi se poate privi ca fapt implinit și retragerea densus lui va urma după câteva zile. În legătură cu aceasta se va concrede conducerea acestui minister din ministrul de comunicații G. Baross, care de se-ctuarin de stat se va denumi A. Wekerle, un bărbat de bun renume pe acest teren.

Organizarea gloateelor se face cu multă energie. O ordinație mai nouă a ministrului de hovedeji dispune conscrierea tuturor ofițerilor rezerviști, liberi de obligaționalul militar ordinari, precum și insinuarea a tuturora, cari prin aplicarea și inteligența lor se simt chemați pentru aceste posturi. Nu scim, ce serviciu vor face gloatele în timp de răbel patriei, dar cumca această instituție se poate desvolta ca un aparat de spionaj în mână guvernului pentru naționalitate, se cam poate conchide pe acum.

Regularea cestuienei bulgare la Constantinopol părea astăzi și nesigură. Desbarbările decurg încet și în formă de tot secretă. În Sofia s'a ridicat bănueli și asupra candidatului, principelui de Leuchtenberg. Acesta adevărat, după cum se știe, este aproape înrudit cu Tarul și astfel înțeleșul tratatului din Berlin, care interzice alegerea unui principă, ce ar fi în legătură familiari cu vre-o dinastie, nici nu poate veni în combinație, și în vedere acestei împrejurări, ear se ivesce candidatura principelui de Koburg.

Jubileul de 70 de ani al dñu ministrului August Trefort.

In Nr. precedent am luat pe scurt notiță despre aceasta aniversare a dñu ministrului de culte și instrucție publică.

Pentru naționalitățile din Ungaria și special pentru noi români gr. or. dñu ministrul Trefort va rămâne pentru toți timpi o persoană marcată în istoria noastră națională și bisericăescă. Nici sub absolutismul cel mai încarnat nu ne am putea încăpui o procedere mai distrugătoare pentru desvol-

noastră intelectuală și bisericăescă, de căt cum o practică o practicează și ne promite, că o va practica și în viitor dñi ministrul Trefort.

A înregistrat act de act dispozițiunile dñu ministrul în aceasta direcție ar însemna a resuscita durerile, ce ne apasă cu toată tăria.

Din vorbirea, ce o a ținut dñi ministrul drept respuns la grătuarea corpului didactic din Budapesta, e evident că d-sa astăa de bine a nu intră lăsa nici de astădată oscinașine, a ne pună în vedere, că încă nu și a terminat opera distrugătoare și avea să ne asceptăm în viitor la măsuri și mai drastice.

Po de ministru Trefort se vede, că nu-l altereaază în realizarea programului seu distrugătorul al dezvoltării naționalităților nici situația politica grea, în care se astădă patria noastră și astădă de consult a mai întărîta spiritele prin astfelui de enunțări.

In cele următoare publicăm aceasta vorbire a dñu ministru, ca un specimen de șovinism, ce se practicează chiar prin un ministru de culte, ar analiza și și penetrarea în întreg programul cultural al dñu ministru o lăsată deastădată ceterilor nostri.

Lată ce dice:

Onorařilor domni! Nu e ceva imbucurătoru, dacă omul de 70 de ani, sun înse convins, că gratularile Dvoastră purced din inimă curată, și astfelu le primesc cu mulțimire. Deși sun de 70 de ani, însă pentru aceea încă nu desperez. Sun oameni, cari numai în plăceri trăiesc, dar nu lucră, acestia se ureșc cu viața. Eu încă am avut plăceri, dar am și lucrat, pentru că la mine ură de viață încă nu s'au manifestat. Nu m'am urât de viață și mai vreau, ca să lucru cătăvint potă spre neîncăzul inimicilor, da, spre bueuria amicilor, între cari ve număr și pe Dvoastră. (Să trăiasc.) Cu mai multe oscinașini m'am exprimat, că vreau să-mi ţin poziția încă, pentru că mai trebuie executate unele lucruri eu deosebit în ceeace privește învechîmântul poporului. Sun oameni, cari susțin, că sunt epoci, în cari cultura a ajuns la gradul cel mai înalt fară instrucție poporă, astăzi însă, când pe lângă instituțiunile democratice în viață politică și poporul are înfrință, instrucție poporă și o însemnată foarte mare.

Ungaria este între împrejurări de tot curioase. Statul nostru e stat unguresc, și atare trebuie să fie. (Să trăiasc.) Sun nu va fi, sau vi fi maghiar. Aceste trebuie să rămână stat maghiar, și instrucție poporă și un factor de cea mai mare importanță pentru interesele maghiare. (Aprobări.) Asadar tocmai pentru elementul maghiar nu e să numără, trebuie să se nălină a-i căstiga inteligență și cultură, pentru că 10.000 de oameni, cari au inteligență, cultură, avere, sănătate și vivacitate, mai mult cumpărănește în viață socială ca 100.000 de oameni, cari nu dispun de aceste insușiri. (Aprobări.)

Ea sun un pond foarte mare pe instrucție poporă, dar soarta instrucției depinde dela oameni. Visitând mai multe părți ale țării am esperiat, — și dispunem de foarte buni învețători, cari sunt apă și cunoaște însemnatăta misiunii, ce o au și și lucră în această direcție. Vorbind însă sincer, sunt și atari învețători, încăt mai bine ar fi să se închiidă astfelul de scoli, intărită nu corăspund chievările lor. Nu violesc a me slăbodă în detaliuri, scrii Dvoastră din ce felu de institute e bună, și din cari e rău învețători. Astădă, să astădă, ca preparandile de stat, să se organizeze astfel, că se avem drept a preț de ne, — și încăd drept sun numai legal, dar și moral — ca și alții se să organizeze instituție precum sunt organizațile noastre.

Ce doseiori pun un pond mare pe instrucție și cultivarea temelor, pentru că, dacă vrem să avem o societate

cultă, trebuie să cultivăm pe femei. Eu singur acesea probleme nu le pot executa, dacă nu-mi vor da mănu de ajutoriu, cu desobirea aceia, cari funcționează la atari instituite, de sprințul acestora am trebuință, și atunci succul și zigur.

E drept, starea financiară nu e prea favorabilă, dar pentru ce? Pentru că nici starea economică nu e favorabilă și dacă această se va îndrepta sigur, că și starea financiară va fi mai bună. Până când va trebui să rămânem în cadrul, în care suntem astăzi — vre-o 2-3 ani — dacă nu putem lucra în mod extensiv, să lucrăm în mod intensiv. (Să trăiasc.)

Corespondențe particulare

ale "Telegrafului Român".

Alba-Iulia, 26 Ianuar, 1887. Nă mai suferă nici o indoială, că adi și contrarii neamului nostru sună convins, că trăsă și să aiciend, posomorită este soartea noastră a românilor în toate direcțiunile.

Ne plângem mereu publice și pe cale privată asupra acestei situații, am constat realele cu topau, dar una nu o am constatat și aceasta este și remâne nepăsarea noastră.

O mulțime de oameni sunt la noi, cari trăiesc curat numai pentru ei și pentru satisfacerea ambiaționilor lor personali, fără ca în schimb să prezeze pentru binele săi pentru jertfă, ce le dă poporul român, vre-un serviciu de dai doamne.

Aceia, cari nu s'au convins până acum despre acest rău, a cărui delatoratură este o imperioasă nevoie, poftescă și să convingă din datele, ce ne stați ați la dispoziție din un raport facut de inspectorul regiu al comitatului Albei inferioare către comitetul administrativ al acelui comitat.

Pe teritoriul comitatului Albei inferioare în anul trecut scolar au fost obligați a cerceta scoala de toate dñe 26.151 de scolari, dintre cari 19.927 români.

Dintre aceștia sunt greco-orientali 10.954, iar greco-catolici 8973.

In întreg comitatul va să dică au fost obligați a cerceta scoala confesională greco-orientală 10.954 de elevi și eleve, dar după raportul aceluiași inspector în realitate au cercetat numai 5236 sau exprimat în per cent 47.8%.

Aceasta e starea apătică a lucrului, că din 100 numai 47 vor vedea lumină, ear 53 au să se osândă la robia întuneceturui în loc de robia iobăgiie din trecut.

Ne doare înimă, când trebuie să constatăm aceasta împrejurare tristă în un comitat locuit parte cea mai mare de români, cari ori și cum o ingrijire mai bună din partea celor chieamă să-i chivernescă și să le deschidă ochii mintii și ai inimii.

Incepând de la Sibiu — până la Abrud, avem 5 protopresbiteri români gr. ortodoxi, în al căror cete de activitate se astădă aceste comune.

Nu vom invinovați pe nici unul — dar vom constata cu bucurie, că în cercul Sibiului, Săliștei, Mercurei, Beșeului și Abrudului, să pună mare pond pe scola și și mai mare pond pe învețători, stan cu ei în corespondință și i-așează stabil în unele său inimi.

Nu tot asemenea stă lucrul în protopresbiteratul Albei-Iulia — unde din 36 de comune 11 comune nu au scoala, de loc după cum se vede din cîtatul raport, și aceasta după o tercetă domnie a actualului protopop de 20 de ani.

rile lui se poate grupa în categoria de *codex miscellaneus*, este format cuat mic, grosos, mai mult aspră decât netedă de coloare albă-gălbui, afumată și înrosită îci colo prin viciștindinele tipului. Marca fabricei de hârtie, ce se distinge bine pe unele foi la partea, unde sunt prinse de legătură este coroana, pe unele foi este o coroană mai mare și mai respirată și pe alte foi este altă coroană mai adunată și mai simplă, mai este și a 3-a și a 4-a figură a fabricii pe unele foi — adică o figură, care seamănă cu desenul unui paros sau parapeu — și altă figură, ce reprezintă o stea cu semilună. Cele 3 foi din urmă se deosebesc în toată privința de celelalte părți ale acestui codice.

Hârtia deși mai poloasă este mai fină și mai lucio, strălucitoare așa, ca la prima vedere face impresiune de pergament. Scrisoarea nu este *per extensem* ca în celelalte părți, ci în două coloane, adică în o coloană textul slavean în a două coloană paralel același text și limbă română. Scrisoarea însăși este mai frumoasă și mai regulată.

Partile acestui codice sunt următoarele:

I. Canonul din Joia Pastilor, în care îci colo sunt stihuri și în limbă slavonă; în deosebi indicările de locuri și de rândul (tipic) bisericesc sunt în limbă slavă. Aceasta parte cuprinde 18 foi.

II. Cele 10 porunci ale legii vechi și alte învețături, pe 3 foi.

III. Gromovnicul lui Iracie împăratul, pe 9 foi.

IV. Psalmii, pe 44 foi.

V. Sentețe biblice și adevăruri din viață pe 6 foi.

VI. Învățături despre ele lucruri, pe 3 foi ultime.

Din toate manuscrisele numerate aci ale acestui codic, vom reproduce unele părți ca probe de limbă veche românească.

Visul lui Petru.

— Poveste de junior —

(Urmare.)

Mergind ei aşa pe drum, numai ce aud pe cîteva strigănd:

— Vai de mine mor de frig? Vai de mine mor de frig!

Când se uită ei într-acolo, văd un om îmbrăcat în nouă-deci și nouă cojocărie și tot striga, că moare de frig. Dă Petru în vorbă cu el și la urmă îl ia și pe acesta cu el, acesta — vedeti — era Frigurila. Mergind ei mai încolo vădără un om pușcând spre vinețile cerinului. Se uită, dar nu vădără după cea pușcă. — Ca fici mă?! — strigă Petru. — Da ia veiu în tîntac colo deasupra noulărușului celuia și îl pușcă! — Dar tu, de unde și până unde? — Me duc la împăratul Roșu. Nai veni și tu cu mine? — Bucuros, căci și aşa n'âm, ce face p'aci. — Si

merseră ei merseră, pânăce într'o seară ajunseră la curțile împăratului Roșu. Aci cum suia, Petru dețe de scire împăratului, precumă a venit el și cu frații lui de cruce.

A doua di dimineață, chieamă împăratul Roșu pe Petru înaintea sa și după ce astă, că el, adică Petru, a fost acela, care a scăpat pe împăratul Verde de mânia lui, ii dîse:

— Dacă vei împlini trei porunci, ce-ți voi da, te voi dărui cu daruri împăratesci, iară de unde nu-ți va sta capul, unde și acum. Este în curtea mea o babă, care aduce apă în toată diuza dela isvorul dinelor. Mâne să merg și tu sau un frate al meu să se închiidă astfel de scoli, intărită nu corăspund chievările lor. Nu violesc a me slăbodă în detaliuri, scrii Dvoastră din felu de institute e bună, și din cari e rău învețători. Astădă, să astădă, ca preparandile de stat, să se organizeze astfel, că se avem drept a preț de ne, — și încăd drept sun numai legal, dar și moral — ca și alții se să organizeze instituție precum sunt organizațile noastre.

Petru se dusă apoi la fratiile sei de cruce și le povestii, cum să stă treaba.

— N'ai teamă frate — dice Fugila — și aşa mi-e dor de fugă voia sări de câteva ori în colo, de căteva ori încoace și apă va fi aci.

A doua di plecă Fugila cu baba după apă, făcăre cu cătun, un ulcior în mână. Dar baba naibii mergea incet ca un melc, eară pe Fugila nu-l principală locul să tăndăreasă pe drum. Se dusă dar înședea și dacă vădă, că baba nu mai vine, plecă incet

